

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **M. N.**
bytem
zastoupena advokátem JUDr. Markem Bilejem
sídlem Na strži 2102/61a, Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy,**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 16. 1. 2020, č.j. 6/2020-160-SPR/3,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2020, č.j. 6/2020-160-SPR/3, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 9 800,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám právního zástupce žalobkyně JUDr. Marka Bileje, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 26. 11. 2019, č. j. MHMP 2379439/2019/Bar, o vině žalobkyně ze spáchání přestupku podle § 125c

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o provozu vozidel“) a o uložení pokuty 5 000,- Kč se zákazem řízení na dobu 6 měsíců za porušení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o provozu vozidel, neboť dne 18. 6. 2019 řídila vozidlo, které nemělo vpředu umístěnu registrační značku.

2. Žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť se žalovaný nezabýval materiální stránkou přestupku, kdy žalobkyně tvrdila, že předchozí den měla nehodu, v důsledku které došlo k poškození nosníku registrační značky, a proto v rozhodný den měla objednanou opravu v autoservisu. Zároveň byla policií po nehodě informována, že je oprávněna odvést vozidlo do servisu s registrační značkou za předním oknem. Žalovaný citoval stanovisko ministerstva dopravy o nepřiměřenosti postihu zákazu činnosti u řidiče, který při poškození registrační značky učiní opatření, aby nedošlo ke ztížení identifikace vozidla, jako argument v neprospěch žalobkyně, přestože žalobkyně taková opatření učinila, dotázala se policie na postup po nehodě, objednala ihned vozidlo do servisu, na zbývajících 1 km cesty umístila registrační značku za přední sklo. Žalobkyně postupovala dle pokynů policie po nehodě, proto se nemohla dopustit přestupku. Za tím účelem žalobkyně navrhla výslech policistů, druhé účastnice nehody, pracovníka servisu. Existenci pokynu policie po nehodě prokazuje samotná skutečnost, že policista nechal po nehodě žalobkyni odjet. Zákonem chráněný zájem přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích je identifikace řidiče vozidla nebo zjednodušení jeho následné identifikace. Žalobkyně před cestou připevnila registrační značku pomocí pásky, avšak bez reálného účinku, proto značku dala za okno. Zajistila tak možnost jednoduché identifikace provozovatele vozidla v souladu se stanoviskem MF č. 293/2010/160-OST/2. pokud žalobkyně spáchala přestupek, tak nejvýše dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Žalobkyně má za to, že nenaplnila materiální stránku přestupku, neboť učinila maximální možné opatření, aby zajistila jednoduchou identifikaci vozidla. Jelikož si sama nemohla přidělat registrační značku, zvažovala, zda ponechat vozidlo na komunikaci a zavolat odtahovou službu nebo vzhledem ke krátké vzdálenosti k servisu vozidlo tam odvést. Žalobkyně tak poměřovala zákonem chráněné zájmy a rozhodla se s ohledem na § 24 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, využít institut krajní nouze. Ponecháním vozidla na pozemní komunikaci by došlo k mnohem závažnějšímu porušení vzhledem k možnému ohrožení zdraví a života osob, než porušením povinnosti dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Tato skutečnost vylučuje protiprávnost jednání žalobkyně.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, žalovaná ve správním řízení nesdělila údaje nutné ke zjištění identity policistů u nehody, aby bylo možné ověřit jimi udělený pokyn žalobkyni. Jelikož došlo k nehodě v 15 :43 hod., měla žalobkyně dostatek času k zajištění nenáročné opravy ještě též den. V době spáchání přestupku se registrační značka nalézala na podlaze vozidla u sedačky spolujezdce. Je nepravděpodobné, že by řidič během jízdy zaznamenal uvolnění registrační značky. Nejednalo o přímo hrozící nebezpečí zájmu chráněnému zákonem, nejde o krajní nouzi, jestliže nebezpečí bylo možno za daných okolností odvrátit jinak nebo následek tímto odvrácením způsobený je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil (rozsudek Nejvyššího soudu č. j. 3 Tdo 201/2018).
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení významné skutečnosti.
5. Dne 18. 6. 2019 žalobkyně řídila vozidlo bez přední registrační značky, kterou měla pod sedadlem spolujezdce. Dle úředního záznamu měla policii sdělit, že byla po dopravní

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

nehodě poučena policistou, že s potvrzením o nehodě může bez registrační značky jezdit v běžném provozu. V odporu proti vydanému příkazu namítla, že vozidlo je ve vlastnictví společnosti Auto Jarov a.s., žalobkyně jej užívá na základě leasingové smlouvy zaměstnavatele. Dne 17. 6. 2019 v 15: 43 hod. došlo k nehodě, v důsledku které „vypadla“ registrační značka. Po nehodě se žalobkyně spojila s vlastníkem vozidla, který zároveň poskytuje servis vozidel a byla jím odkázána na opravu další den v 9 hod. O tomto žalobkyně informovala policejní hlídku u nehody, která ji měla sdělit, že je oprávněna vozidlo odvést do servisu s registrační značkou za předním sklem. Žalobkyně tak postupovala v souladu s pokynem policie. Cca 50 metrů před servisem byla žalobkyně zastavena policií, které uvedla výše uvedené a měla registrační značku za předním sklem, tudíž nedošlo ke ztížení identifikace vozidla a jednalo se o jednorázovou jízdu, nebyl tak naplněn materiální znak přestupku. Žalobkyně předložila objednávku na opravu u Auto Jarov s. r. o. s uvedením data přijetí zakázky 19. 6. 2019 v 9 :25 hod. s potvrzením téhož subjektu, že žalobkyně se po předchozí domluvě dostavila dne 18. 6. 2019 v 9.00 hod do servisu k opravě vozidla. Dále předložila technický průkaz vozidla, dle kterého je vlastníkem Auto Jarov s. r. o.; plánek místa kontroly a místa servisu; záznam o dopravní nehodě ze dne 17. 6. Po seznámení s podklady žalobkyně upravila své tvrzení o umístění registrační značky, kdy jí měla takto umístěná značka za předním sklem spadnout na podlažku u spolujezdce při odbočování do ulice, kde byla kontrolována policií, nedaleko od autoopravny, proto značku nevrátila zpět za okno. V rozhodnutí správní orgánu I. stupně o vině a trestu žalobkyně správní orgán k materiálnímu znaku přestupku uvedl, že došlo k narušení zájmu společnosti, aby nedocházelo k porušování pravidel provozu, neopatřením registrační značky byla ztížena identifikace vozidla, navíc byla registrační značka na podlaze u spolujezdce. K odvolání žalovaný ohledně námítky absence materiální stránky odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a rozsudky NSS č. j. 9 As 210/2018 – 36 a 1 As 237/2015 – 31, dle kterých správní orgány sice mají povinnost se zabývat materiální stránkou přestupku, avšak aby určité jednání nebylo kvalifikováno jako přestupek, je nezbytné, aby se objevily významné skutečnosti vylučující porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti. Přičemž materiální znak přestupku je naplněn již vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by došlo ke škodlivému následku, postačí tak pouhé ohrožení zákonem chráněných zájmů.

6. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 s. ř. s. napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu vozidel se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo, na němž v rozporu s jiným právním předpisem není umístěna státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena.
8. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o provozu vozidel je řidič povinen užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem.
9. Podle § 38 odst. 1 písm. c) zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, provozovatel silničního vozidla nesmí provozovat na pozemních komunikacích vozidlo, na němž není umístěna tabulka s registrační značkou, přidělenou k tomuto vozidlu obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

příslušným orgánem jiného státu, způsobem umožňujícím identifikaci vozidla. Podle § 38 odst. 3 téhož zákona prováděcí právní předpis stanoví způsob umístění tabulky s registrační značkou na vozidlo.

10. Podle § 32 odst. 1 vyhlášky č. 343/2014 Sb., o registraci vozidel se tabulka s registrační značkou se umístí tak, aby byla na místě určeném konstrukčním řešením silničního vozidla a při běžném provozu na pozemních komunikacích nedošlo k její ztrátě. (2) Tabulka s registrační značkou se tvarově upravuje pouze podle místa, na kterém je umístěna tak, aby úpravou byla zachována její čitelnost. Podle § 38 odst. 1 písm. c) téže vyhlášky provozovatel silničního vozidla nesmí provozovat na pozemních komunikacích vozidlo, na němž není umístěna tabulka s registrační značkou, přidělenou k tomuto vozidlu obecním úřadem obce s rozšířenou působností nebo příslušným orgánem jiného státu, způsobem umožňujícím identifikaci vozidla.
11. V dané věci soud považuje za rozhodné posouzení materiální stránky přestupku. Žalovaný sice odkázal na judikaturu NSS (č. j. 9 As 210/2018 – 36), ale ve skutečnosti dle ní nepostupoval. Shodně neučinil správní orgán I. stupně, který se nevypořádal s konkrétním tvrzením žalobkyně o předchozí dopravní nehodě a sjednané opravě, tedy okolností, o nichž nelze bez další dojít k závěru, že nejde o významné skutečnosti vylučující porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu společnosti (č. j. 9 As 210/2018 – 36).
12. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 104/2008 – 45 jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek. Nelze tedy souhlasit s argumentem stěžovatele, že překročení nejvyšší povolené rychlosti, byť o jediný kilometr, naplňuje vždy a bez dalšího materiální znak přestupku. Dále soud uvedl, že správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004 - 48, dostupný na www.nssoud.cz). Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být ovšem posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze, jak to naznačuje stěžovatel (a z opačného hlediska vlastně i žalobce), vyslovovat žádné paušální závěry o tom, že např. míra společenské nebezpečnosti překročení nejvyšší povolené rychlosti o 2 km/h je natolik mizivá, že nedosahuje intenzity přestupku, zatímco u překročení nejvyšší povolené rychlosti o 10 km/h již tomu tak je. Opačný přístup ze strany správních orgánů či soudů by vedl k nabrazení role zákonodárce jejich rozhodovací činností, což by odporovalo principu dělby moci v demokratickém právním státě (viz čl. 2 odst. 1 Ústavy). Teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

13. Žalobkyně řídila vozidlo, aniž by bylo označeno registrační značkou na místě k tomu určeném konstrukčním řešením silničního vozidla. Jednání žalobkyně tak naplnilo formální znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu vozidel a tím i materiální znaky přestupku. Žalobkyně však tvrdila okolnosti (dopravní nehoda den před odhalením přestupku, sjednaná oprava následující po nehodě, kontrola policie při cestě do autoservisu), které mohly vést k vyloučení materiálního znaku skutkové podstaty přestupku, bylo tak povinností správních orgánů posoudit, zda jde skutečně o významné okolnosti takového účinku. Je proto dána nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného takové intenzity, že může mít vliv na zákonnost rozhodnutí a zejména brání věcnému přezkumu soudem o tom, zda žalobkyní tvrzené okolnosti jsou způsobilé vyloučit naplnění materiální stránky přestupku, proto soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nevypořádání se s námitkou absence materiální stránky přestupku žalobkyně optikou okolností tvrzených žalobkyní ve správním řízení. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a nově se vypořádá s tvrzením žalobkyně o okolnostech vylučujících materiální znaky přestupku.
14. Námitku krajní nouze soud nepovažuje za důvodnou, žalobkyně se po dopravní nehodě neocitla mezi *Skylly* a *Charybdou*, mohla havarované vozidlo odstavit a následně odtáhnout či jinak připevnit registrační značku, zajistit bezpečnost a plynulost provozu mohla jinak bez tvrzeného dilematu v intenzitě institutu krajní nouzi. Jde o nadbytečnou kreativitu právní zástupce, jež může mít opačný než sledovaný účinek při rozhodování soudu. Žalobkyně byla postavena před prosté fiskální nebo časové dilemma, aniž by však mělo parametry krajní nouze dle § 250 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. K okamžiku policejní kontroly byla registrační značka pod sedačkou spolujezdce, tím žalobkyně nezajistila možnost identifikace provozovatele vozidla, odkaz žaloby na stanovisko MF č. 293/2010/160-OST/2 je nepříhodný. Ohledně pokynu policistů po nehodě žalobkyně dle očekávání nespecifikovala policisty, avšak navrhla svědkyni, druhou účastnici nehody, sice bez její identifikace, ale ta je patrná ze záznamu o nehodě, tudíž bylo možné ji předvolat. Úvahy o závaznosti pokynu policistů jsou nadbytečné. Pokud by byl prokázán jejich „doporučující pokyn“, mohla by taková okolnost, bez ohledu na závaznost názoru policisty, vést k vyloučení materiální stránky přestupku. Relevantní soud považuje prokázanou nehodu krátce předcházející zjištění přestupku a sjednání opravy vozidla. K tvrzení žalovaného ve vyjádření k žalobě o možnostech nenáročné opravy banality se soud musí ohradit. K nehodě došlo předcházející den v 15 : 43 hod., následně byla kontaktována policie, byl vyhotoven záznam o nehodě s druhou účastnicí nehody, tudíž došlo k další časové prodlevě. Představa žalovaného, že v danou dobu je k dispozici dostupný a ochotný zaměstnanec autoservisu odstranit drobnou a tedy i finančně nezajímavou opravu, je v rozporu s obecně očekávaným reálným stavem. Údaj o okamžiku přijetí zakázky autoservisu obsahuje odlišný den, než potvrzení autoservisu (19. 6. vrs. 18. 6.), ale místo zjištění přestupku v blízkosti autoservisu ve spojení s leasingovou smlouvou téhož vlastníka jako autoservisu vede k závěru, že žalobkyně prokázala, že po nehodě ihned řešila opravu vozidla, tedy i nápravu umístění registrační značky. Co se týče tvrzení, že registrační značka za předním sklem spadla zrovna krátce před policejní kontrolou, má soud za to, že je to až příliš smůly na to, aby to byla pravda, ale je nutné přihlídnout k osobě řidiče. Žalobkyně má řidičské oprávnění od roku 1995, od té doby má evidovány 3 přestupky (rok 2007, 2017, 2018), vše nepřiměřená rychlost a vždy vyřešené blokovou pokutou. Nejedná se tak o „silničního piráta“, který by odstraněním

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

registrační značky hodlal cíleně porušovat zákonem chráněný zájem – bezpečnost silničního provozu. Žalobkyně se dostala do určité situace, kterou se pokusila řádně vyřešit, zcela v souladu se zákonem tak neučinila, ale úmysl naplnit základní účel zákonné regulace zde byl. Proto se soudu jeví (jde o úvahy obiter dictum z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí), že materiální stránka přestupku podle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu vozidel naplněna nebyla, zejména pokud je s přestupkem spojen pro řidiče „trest smrti“ - zákaz řízení. Postup správních orgánů, a to i policie, které nic nebránilo provést šetření v servisu vzdáleném 50 metrů od místa kontroly, zda žalobkyně je skutečně objednaná, soud považuje za příliš formalistický, nešetřící účel zákonné regulace.

15. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady vynaložené žalobkyní za soudní řízení představují náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč, náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony (§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu] právní služby v částce 3.100,- Kč za jeden úkon, celkem 6.200,- Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhradu hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 600,-Kč [§ 13 odst. 4 téže vyhlášky]. Návrhu na odkladný účinek žaloby nebylo vyhověno, proto nelze přiznat náhradu za soudní poplatek 1 000,- Kč za návrh na odkladný účinek žaloby.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 22. 9. 2022

Mgr. Kamil Tojner v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.